



Gelderland-Zuid

Jaarverslag 2025

OVERZICHT VAN RESULTATEN



Inhoudsopgave

Voorwoord 3

**HOOFDSTUK 1 / UNIFORME TAKEN DIE VANWEGE DE WET PUBLIEKE
GEZONDHEID (WPG) OF ANDERE WETTEN ZIJN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 4**

1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA) 5

1.2 Algemene Gezondheidszorg 8

1.3 Gezond Leven 12

1.4 Jeugdgezondheidszorg 15

**HOOFDSTUK 2 / UNIFORME TAKEN DIE DOOR DE GEMEENTEN
VANWEGE BELEIDSMATIGE KEUZES ZIJN OPGEDRAGEN AAN DE GGD 19**

2.1 Algemene Gezondheidszorg 20

2.2 Bijzondere Zorg 21

2.3 Veilig Thuis 23

HOOFDSTUK 3 / WERKVELDSPECIFIEKE OPDRACHTEN (FACULTATIEF) 26

3.1 Algemene Gezondheidszorg 27

3.2 Bijzondere Zorg 29

3.3 Gezond Leven 31

3.4 Jeugdgezondheidszorg 34

Dit deel van het jaarverslag bevat een beschrijving van de resultaten.
De jaarstukken (hoofdstuk 4 t/m 7) vindt u terug in een apart document.



Leeswijzer

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de behaalde resultaten van GGD Gelderland-Zuid in het jaar 2025. Leidend voor deze resultaten zijn de doelstellingen zoals die in de programmabegroting 2025 zijn geformuleerd. In dit jaarverslag ziet u een splitsing tussen de wettelijke taken opgedragen aan de GGD (hoofdstuk 1) en de wettelijke taken die beleidsmatig bij de GGD zijn belegd (hoofdstuk 2). Deze taken zijn door het bestuur vastgesteld in de programmabegroting, in lijn met onze [meerjarenstrategie 2024-2027](#). Het zijn ontwikkelingsgebieden waar we extra gezondheidswinst willen behalen door het verbinden van vakkennis binnen en buiten onze GGD. Daarna vindt u in hoofdstuk 3 de resultaten van de facultatieve werkveldspecifieke opdrachten. In elk hoofdstuk is een aantal resultaten uitgedrukt in cijfers en infographics. In het onderdeel Jaarstukken tenslotte (vanaf hoofdstuk 4) vindt u informatie over de bedrijfsvoering, de jaarrekening en enkele bijlagen met aanvullende gegevens.

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid is de gemeentelijke gezondheidsdienst voor: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel. Ook voor Mook en Middelaar verzorgen wij enkele diensten.

Als verlengstuk van deze gemeenten werken wij aan publieke gezondheid. Onze hoofdtaak is: het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden (-9 maanden tot 100+). Daarbij hebben kwetsbare groepen onze speciale aandacht. Onze dienstverlening organiseren wij zo toegankelijk mogelijk en samen met gemeenten en partners in zorg, onderwijs, welzijn, wonen en veiligheid.

Het takenpakket van de GGD is divers en daarmee ook onze kennis en kunde. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet publieke gezondheid. Andere relevante wetten voor de taken die wij uitvoeren, zijn: Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning.

Voorwoord

Als GGD dragen we bij aan een gezond en veilig leven voor alle inwoners in Gelderland-Zuid. We hebben daarbij extra aandacht voor kwetsbare groepen. Maatschappelijke veranderingen maken ons werk steeds lastiger. Daardoor moeten we dagelijks keuzes maken welke zorg we aan wie kunnen bieden. Investeren in lokale samenwerking en netwerkontwikkeling is hierbij belangrijk. Meer hierover leest u in onze [Meerjarenstrategie 2024-2027](#).

We werken als GGD samen in ketens en netwerken. Bij Bijzondere Zorg en Veilig Thuis werken we nauw samen met gemeenten, het sociale domein en partners in zorg en veiligheid. We zien dat het aantal hulpvragen blijft groeien en dat de problemen van cliënten steeds complexer worden. Dat merken wij én dat merken onze samenwerkingspartners.

Ook in de landelijke akkoorden (IZA, GALA, AZWA) staat samenwerking centraal. Met de ketenaanpakken verbinden we het sociale domein met de zorg. Bijvoorbeeld bij het tegengaan van overgewicht.

Het netwerk Sluitende Aanpak maakt de verbinding tussen deze domeinen voor inwoners met een psychische en/of sociale kwetsbaarheid. Het netwerk heeft zich ontwikkeld tot een regionaal platform waar vraagstukken rond zorg, veiligheid en samenleving samenkomen. Hierdoor worden professionals en inwoners beter geholpen. En versterken we de sociale basis.



Op 1 januari 2026 namen we de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar in 6 gemeenten in Rivierenland van Santé Partners over. Daarmee levert de GGD nu in het hele werkgebied jeugdgezondheidszorg voor 0-18 jaar. Door deze doorgaande lijn kunnen we kinderen en ouders beter ondersteunen. Ongeveer 70 medewerkers van Santé Partners zijn vanaf 1 januari 2026 met veel enthousiasme bij ons gestart.

Voor een aantrekkelijk overzicht van de meest opvallende zaken verwijs ik u naar het beknopte [publieksjaарverslag](#).

Ik wens u veel leesplezier!

Dr. ir. Moniek Pieters
Directeur Publieke Gezondheid
GGD Gelderland-Zuid



HOOFDSTUK 1

Uniforme taken die vanwege de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD

1.1 Programma Onderzoek, Informatie en Advies (OIA)

Binnen het Programma Onderzoek Informatie en Advies (OIA) verzamelen, bestuderen en vergelijken wij gegevens over de gezondheid van inwoners uit Gelderland-Zuid. We analyseren ook de factoren die hiermee kunnen samenhangen. Het onderzoek is breed omdat we aansluiten op diverse databronnen en onze data-expertise steeds doorontwikkelen. De informatie die uit de analyses komt, versterkt onze advisering en uitvoering binnen de gezondheidspreventie.

Per 1 oktober 2025 zijn de onderzoekers uit het team Gezonde Kennis en de dataspecialisten uit het Directiebureau volledig naar het programmateam OIA overgegaan. We werken nu vanuit 1 team aan 1 werkagenda. Dat zorgt voor overzicht, efficiëntie en duidelijkheid. De wettelijke taken, gericht op monitoring van de gezondheidssituatie van inwoners in onze regio, zijn op deze manier ook steviger verankerd in de organisatie.

MONITORS KINDEREN, JONGVOLWASSENEN EN VOLWASSENEN/SENIOREN

Tussen oktober en december 2025 zijn data verzameld voor de Kindermonitor. Ruim 39.000 gezinnen in de regio Gelderland-Zuid werden benaderd. Met een respons van ongeveer 42% betekende dit ongeveer 16.400 ingevulde vragenlijsten. De eerste resultaten worden in het eerste kwartaal 2026 verwacht. Omdat we al cijfers vanaf 2009 hebben, kunnen we een trendanalyse maken over bijvoorbeeld de gezondheid van kinderen, mening ouder over het gewicht, ziekteverzuim, pesten,

(melk)voeding, beweging, lidmaatschap sportclub, buitenspelen, seksuele opvoeding, hulp bij opvoeding en kindvriendelijke omgeving. Door de achtergrondkenmerken kunnen we aandachtsgezinnen onderscheiden, maar ook met terugwerkende kracht kijken naar veranderingen over de tijd.

In 2025 zijn de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen en van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen gepubliceerd op gezondheidincijfers.ggd gelderlandzuid.nl. Over die laatste genoemde monitor zijn de gemeentepresentaties gehouden.

VERDIEPING INZICHTEN PUBLIEKE GEZONDHEID

We hebben de publieksinformatie in 2025 uitgebreid met 3 gemeenteprofielen gericht op Kind en Jeugd, Volwassenen en Ouderen (65+). Een gemeenteprofiel geeft in het kort weer hoe het gaat met de gezondheid en het welzijn van inwoners. Per thema worden de belangrijkste onderwerpen samengevat, zodat snel duidelijk wordt waar kansen en uitdagingen liggen. Dit gemeenteprofiel helpt gemeenten, professionals en partners om samen te werken aan een gezonde en veerkrachtige gemeenschap.

Daarnaast zijn er verschillende verdiepende inzichten toegevoegd op gezondheidincijfers.ggd gelderlandzuid.nl:

- Verdieping op basis van monitordata en kwalitatieve interviews over veerkracht en weerbaarheid bij jongvolwassenen (publicatie volgt begin 2026).
- Verdieping op het onderwerp seksuele diversiteit op basis van de Gezondheidsmonitor Jeugd.
- Verdieping op genderverschillen op basis van de Gezondheidsmonitors Jeugd, Jongvolwassenen en Volwassenen en Ouderen.

SAMENWERKING MET ANDERE GGD'EN EN ACADEMISCHE WERKPLAATSEN

Panelonderzoek

De resultaten van het panelonderzoek 'Klimaatverandering en gezondheid' zijn gepubliceerd. De vragenlijst is in 2024 verstuurd naar alle panelleden van de 5 GGD'en in Gelderland en Overijssel. Over bijna 9.000 deelnemers hebben we een beeld gegeven van hoe men omgaat met de gevolgen van klimaatverandering, en bieden we gerichte handelingsperspectieven voor gemeenten.

De analyse van de resultaten van het panelonderzoek 'Diversiteit en acceptatie' loopt. Met dit panelonderzoek brengen we in kaart hoe mensen denken over lhbtq+ groepen en wat zij weten over de problemen die deze mensen ervaren. Daarnaast willen we weten of mensen discriminatie en uitsluiting van deze groep herkennen en wat ze hiervan vinden. Tot slot zijn we benieuwd naar de meningen over en het draagvlak voor bepaalde beleidsmaatregelen die gemeenten kunnen nemen om de situatie van lhbtq+ personen te verbeteren. Op die manier hebben we onze informatie- en adviesfunctie voor de gemeenten verrijkt en verdiept voor een kwetsbare groep mensen. We hebben de gemeenten handvatten gegeven om de maatschappelijke problemen die deze groep ervaart, aan te pakken.

Landelijke OGGZ-monitor

Binnen de landelijke OGGZ-monitor heeft GGD Gelderland-Zuid als pilotregio in 2 werkgroepen deelgenomen. Voor de doelgroepen 'thuiswonenden met waarschijnlijk dementie en ernstige zorgtekorten' en 'thuiswonenden met ernstige woningvervuiling/hoarding' hebben we data geanalyseerd en meegeschreven aan de factsheets. Voor de groep thuiswonenden met vermoedelijk dementie zijn ook interviews afgenomen. In de factsheets beschrijven we of en hoe we kun-



nen toewerken naar landelijke ontsluiting van indicatoren, inclusief het harmoniseren en duiden van data. Ook geven we inzicht in de omvang, problematiek, zorgbehoeften en toeleiding naar reguliere ondersteuning en zorg.

DASHBOARDS OP AFDELINGSNIVEAU

We blijven de dashboards op afdelingsniveau (door)ontwikkelen. Dit doen we voor onderbouwing en evaluatie van beleid, uitbreiding van informatie, het optimaliseren van datakwaliteit en het vaststellen van definities. Hieronder enkele voorbeelden van dashboards die we in 2025 hebben ontwikkeld of uitgebreid.

- Er is een GGD-breed rapport over 'bevolking' op basis van CBS-cijfers opgeleverd.
- De rapportages over Toegang Beschermd Wonen en Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang delen we sinds 2025 met betrokken ambtenaren van alle gemeenten in de regio.
- Voor Wmo-Toezicht hebben we een dashboard opgeleverd waarmee eenduidig en efficiënt verantwoording kan plaatsvinden.
- Na de migratie van het cliëntregistratiesysteem Myneva worden de rapporten van Veilig Thuis nu gevoed door data uit Clavis.
- De data van HPZone hebben we technisch ontsloten en staan in onze database.

TOEWERKEN NAAR EEN MEER DATA-GEDREVEN GGD

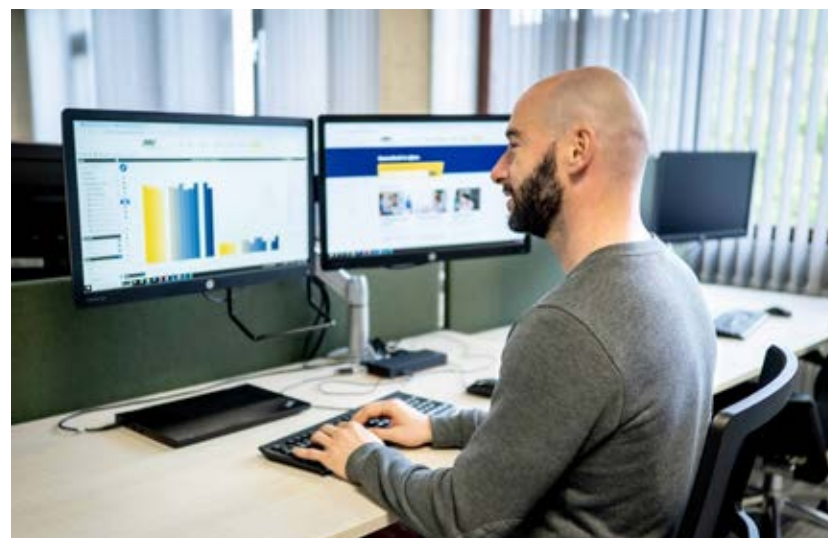
Structurele en veilige data-infrastructuur

Onze data-infrastructuur is continu in ontwikkeling om onze gegevens uit het primaire proces van de verschillende afdelingen veilig toe te passen in sturingsrapporten. Voor de databases zijn ontwikkel- en productieomgevingen ingericht. Door met 2 omgevingen te werken, wordt ons werk eerst gecontroleerd en goedgekeurd door de eindgebruikers.

Waar mogelijk hebben alle databronnen een geautomatiseerde ontsluiting. Brondata worden ruw opgehaald en verder verwerkt naar een datamodel of naar begrijpelijke indicatoren. Op die manier is de informatie eenduidig op te halen voor verdere analyse of rapportage. Dit fundament levert een toegankelijke en veilige basis. Ook stimuleert het de zelfredzaamheid van de afdeling omdat er meer data beschikbaar komen voor onderbouwing van het beleid en voor verdiepend onderzoek.

Groei in datavaardigheid

Het aanbod en structureel gebruik van dashboards en rapportages nam in 2025 bij verschillende teams binnen de GGD verder toe. In vaste evaluatiecycli worden de dashboards/rapportages continu doorontwikkeld. Zo blijven ze optimaal aansluiten bij de steeds veranderende informatiebehoefte uit het werkveld.



1.2 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, (reis)vaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

VACCINATIES

Ook in 2025 zijn mensen in de regio gevaccineerd tegen corona. Met wekelijkse overzichten uit de coronadashboards is de vaccinatiegraad en -opkomst inzichtelijk gemaakt. Van oktober tot en met december liep de najaarscampagne. In deze periode zijn in totaal 89.605 mensen gevaccineerd. Dit is 99% van de door het RIVM geplande vaccinaties. In 2025 ontstond vraag naar gordelroosvaccinaties, aangezwengeld door landelijke publiciteit. Er zijn 1.144 gordelroosvaccinaties gezet.

BESTRIJDING INFECTIEZIEKTEN

In 2025 kwamen er 288 meldingen binnen van meldingsplichtige infectieziekten en 678 vragen van burgers en professionals over infectieziekten (ten opzicht van 792 meldingen en 999 vragen in 2024). Het aantal meldingen is in 2025 fors afgenomen omdat de kinkhoestuitbraak voorbij was.

Opvallend was een hepatitis A-uitbraak op een basisschool in de zomer. De GGD organiseerde daarom op de eerste zaterdag van de zomervakantie een grote vaccinatieronde om verdere verspreiding te voorkomen.

Verder was er in het najaar sprake van vogelgriep op een kinderboerderij. Voor team Infectieziektebestrijding (IZB) was het een uitdaging

Meldingen infectieziekten (zonder corona)

	2024	2025
Meldingsplichtige ziekten	792	288
Niet meldingsplichtige infectieziekten	180	203
Vragen over infectieziekten	999	678
'Artikel 26'-meldingen	121	110
Totaal	2.091	1.279

om het grote aantal betrokken medewerkers op korte termijn telefonisch te informeren en zo nodig uit te nodigen bij de GGD voor post-expositieprofylaxe (behandeling na besmetting), om te monitoren en te testen bij klachten. Om dit waar te kunnen maken is er opgeschaald binnen team IZB, waardoor dit succesvol is verlopen.

Daarnaast zijn de 6 GGD'en van de regio Midden-Oost nauwer gaan samenwerken op het gebied van surveillance, beleid en uitbraakbestrijding.

Tot slot begeleidde team IZB in 2025 1 verpleegkundig stagiaire, 3 artsen in opleiding (tot arts Infectieziektebestrijding of arts Maatschappij en Gezondheid) en meerdere coassistenten.

TOP 5 Meldingsplichtige infectieziekten 2025

- 1. Invasieve pneumokokkenziekte 60
- 2. CPE¹ 36
- 3. Hepatitis B – niet acuut 28
- 4. Legionellose 28
- 5. Shigella 24

1. Bacterie die ongevoelig is voor bepaalde antibiotica.

CRISISBEHEERSING

In 2025 is gestart met de herziening van het integrale crisisplan, met als doel de paraatheid voor langlopende crises te versterken. Deze aanpassingen worden uitgevoerd in nauwe afstemming met de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) en de bovenregionale samenwerking infectieziektebestrijding. De LFI heeft als opdracht om bij grootschalige infectieziekte-uitbraken binnen 48 uur landelijke opschaling en coördinatie van bestrijdingsmaatregelen te realiseren. Ook moet de LFI de paraatheid hiervoor structureel versterken (pandemische paraatheid).

De GGD heeft een actueel cyclisch opleidingsjaarplan (OTO) van de bij de opschaling betrokken personen en afdelingen en is hiermee voorbereid op een crisis of ramp. Volgens de overeenkomst Publieke Gezondheid tussen de GHOR en GGD Gelderland-Zuid heeft de GGD voorzien in de afgesproken piketfuncties voor de VRGZ-/GHOR-crisisorganisatie.

De inzet van de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) is volgens de overeenkomst GGD'en regio Oost geborgd. Hiermee zijn ook GGD-piketfuncties van de GAGS geborgd.

GGD Gelderland-Zuid is in 2025 voor 12 situaties opgeroepen. Deze situaties hebben niet geleid tot het activeren van een GGD-crisisteam.

TECHNISCHE HYGIËNEZORG

Volgens de contractafspraken tussen COA en GGD GHOR Nederland zijn de (noodopvang)locaties voor asielzoekers bezocht. Er is op 1 locatie een nulmeting verricht en op 5 locaties is een reguliere inspectie uitgevoerd.

Er zijn verschillende inspecties uitgevoerd bij evenementen. Ook gaven we bij enkele evenementen telefonisch advies. In 2025 bezochten we naast vierdaagsecampings ook een aantal locaties van de vierdaagsefeesten.

Bij de 10 seksinrichtingen zijn de jaarlijkse inspecties uitgevoerd. Eén inspectie voldeed niet aan de norm; daar is een her-inspectie ingepland. In 2025 hebben we onze samenwerking met gemeenten voortgezet door een jaarlijks overleg en laagdrempelig contact. Verder namen we deel aan de jaarlijkse vergunningverleningsdag voor onder andere vergunningverleners. Daar is ons proces technische hygiënezorg bij evenementen toegelicht.

In samenwerking met het team Infectieziektebestrijding waren we betrokken bij diverse uitbraken/verheffingen. We hebben instellingen op locatie bezocht en geadviseerd in het kader van infectiepreventie en bestrijding.

REGIONAAL ZORGNETWERK GAIN

GGD Gelderland-Zuid is onderdeel van het Gelders Antimicrobiële resistentie en Infectiepreventie Netwerk (GAIN) en is vertegenwoordigd in het regionaal coördinatieteam en de stuurgroep. Samen met andere zorgpartners hebben we gewerkt aan het verminderen van (zorg)infecties en antibioticaresistentie. Een voorbeeld hiervan is het project 'Flitsleren in de huisartsenpraktijk'. Daarnaast leverden we een bijdrage aan de netwerkbijeenkomsten en overige projecten.

TATTOOS EN PIERCINGS

In 2025 zijn 43 vergunningen verstrekt aan ondernemingen voor het uitvoeren van tatoeages, piercings en permanente make-up. Daarnaast zijn 5 vrijstellingen verleend voor het uitvoeren van tatoeages en piercings op alternatieve locaties, zoals evenementen en festivals.

TUBERCULOSEBESTRIJDING

Het aantal gevonden TBC-infecties (51) en het aantal patiënten met actieve tuberculose (21) is ongeveer gelijk aan vorig jaar. Dit in tegenstelling tot de landelijke cijfers: in nagenoeg alle andere GGD-regio's is

een stijging te zien.

Van de 51 tuberculose-infecties zijn er 23 gevonden bij bron- en contactonderzoek (BCO), 13 bij screenings bij de GGD en 15 bij screenings elders zoals ziekenhuizen. Voor behandeling en begeleiding zijn zij aangemeld bij de GGD.

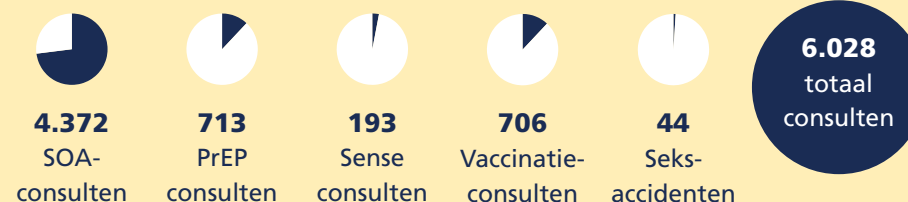
GEZONDHEID EN MILIEU

Het team Gezondheid en Milieu heeft 200 adviezen gegeven aan inwoners, gemeenten en instanties. Deze gingen over de invloed van milieufactoren op de gezondheid en het creëren en behouden van een gezonde leefomgeving. Onderwerpen waren bijvoorbeeld: bestrijdingsmiddelen, binnenmilieu, geitenhouderijen, lucht- en bodemverontreiniging, beweegvriendelijkheid en sociale veiligheid. Het team heeft actief bijgedragen aan de landelijke publiekswaarschuwing [GGDleefomgeving.nl](https://www.ggdleefomgeving.nl) en de landelijke informatiecampagne over schimmel en vocht in huis. Het team heeft twee nieuwsbrieven uitgebracht. Binnen het team is een arts Maatschappij en Gezondheid (2e fase) opgeleid.

SEKSUELE GEZONDHEIDSZORG

In 2025 waren er 2 belangrijke wijzigingen in het aanbod van het Centrum Seksuele Gezondheid. Allereerst is met ingang van 1 januari het landelijke testbeleid veranderd. Op basis van medisch inhoudelijke argumenten wordt er bij personen zonder klachten niet meer getest op chlamydia. Mede hierdoor is het soa-vindpercentage dit jaar gedaald. Daarnaast is het vaccinatieaanbod uitgebreid. Het aanbod voor Mpox-vaccinaties is gecontinueerd en het aanbod voor hepatitis B-vaccinaties is uitgebreid met vaccinatie tegen hepatitis A. Opvallend was dat we in 2025 aanzienlijk minder jongeren zagen (daling van 20%). Het Elektronisch Voorschrijfsysteem (EVS) zou in 2025 worden geïmplementeerd. Na een korte pilot bleek dat de anonimiteit van de cliënten

Consulten seksuele gezondheid



niet kon worden gewaarborgd. Daarom is het (tijdelijk) stopgezet. De cijfers tonen de consulten die behaald kunnen worden met de beperkte financiering die hiervoor beschikbaar is. De behoefte aan deze hulpverlening is groter dan de GGD kan bieden.

In 2025 hebben 17 cliënten gebruik gemaakt van de nazorggesprekken na een abortus. Daarnaast hebben we met 36 cliënten 1 of meerdere keuzehulpgesprekken gevoerd om hen te helpen een weloverwogen beslissing te nemen over het wel of niet ondergaan van een abortus. Deze cijfers zijn vrijwel gelijk aan de cijfers van 2024.

In de cliëntenpopulatie van ons zorgaanbod (waaronder Nu Niet Zwanger, soa-testen, PrEP-zorg) zitten ook cliënten met een migratie-en/of vluchtelingenafkomst en investeren we daarom in cultuursensitief werken. In 2025 gaven we specifiek voor deze groep voorlichting over seksuele gezondheid aan 95 personen in de COA-opvang en aan 71 (minderjarige) statushouders. Er kwamen 9 vrouwen naar een nazorgsprekkuur voor vrouwelijke genitale verminking, waarvan er 2 zijn doorverwezen voor een hersteloperatie.

Preventie bij jongeren

In 2025 hebben we weer ingezet op het bevorderen van de seksuele gezondheid van jongeren. Dit hebben wij onder andere gedaan via social media campagnes, acties tijdens (jongeren)evenementen zoals Appelpop, en in verschillende samenwerkingsprojecten met onder andere het ROC.

Daarnaast zijn in samenwerking met de Gezonde School 9 scholen ondersteund door het geven van lessen 'Relaties en Seksualiteit' en zijn er 2 ouderavonden georganiseerd.

In 2025 hebben we 13 onderwijsprofessionals geadviseerd en ondersteund bij casussen, waar mogelijk sprake was van grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen.

Van september 2023 tot juni 2025 kregen we middelen van GGD GHOR Nederland voor het 'Vervolgplan versterking GGD'en'. Daarmee hebben we scholen ondersteund die geen gebruik konden maken van de stimuleringsregeling 'Gezonde Relaties & Seksualiteit' van de Gezonde School.

Nu Niet Zwanger

Het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) verloopt zeer succesvol. Doel is het voorkomen van een onbedoelde zwangerschap bij mensen in een kwetsbare situatie. In 2025 zagen we een verdubbeling van het aantal aangemelde cliënten ten opzichte van 2022: 112 versus 55.

Sinds de start van NNZ in 2017 zijn er 574 cliënten bij de GGD aangemeld. Zij blijven in onze caseload vanwege opvolging en zo nodig vervanging van het anticonceptiemiddel wanneer dit verloopt.

In 2025 zijn samenwerkingsafspraken tot stand gekomen met het medisch domein, zoals ziekenhuizen en diverse verloskundigen-praktijken. Voor verdere implementatie van de methodiek NNZ is vooral ingezet op ketenpartners in het sociaal domein.

Meer cliënten kiezen voor duurzame en kostbaardere vormen van

Samenwerkingsafspraken in het sociale domein

Maatschappelijk werk	3
Verstandelijke beperking	5
Maatschappelijke opvang	7
Kraamzorg	2
Verloskundige	34
JGZ	23
Verslavingszorg	7
Huisarts	12
Ziekenhuis	8
Abortuskliniek	4
Overig	7

anticonceptie, zoals sterilisatie (7 in 2025). In 2025 is in totaal 117 keer een anticonceptiemiddel verstrekt of geplaatst.

Eind 2025 werd bekendgemaakt dat Nu Niet Zwanger met ingang van 2026 als basisfunctionaliteit wordt opgenomen in het AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord).

TOEZICHT KINDEROPVANG 2025

De wettelijke plicht om op alle locaties in de kinderopvang (kindercentra en gastouderbureaus) inspectie uit te voeren, is in 2025 volledig gerealiseerd. Ook de wettelijke verplichting om 50% van de gastouderlocaties te bezoeken is gerealiseerd. Daarmee is in 2025 voldaan aan de wettelijke kaders voor toezicht kinderopvang.

Daarnaast is onderzocht welk systeem voor toezicht (en handhaving) Kinderopvang en Wmo-Toezicht nodig is om de werkprocessen adequaat en toekomstbestendig te blijven ondersteunen. De uitkomsten van dit onderzoek geven richting aan vervolgstappen in 2026.

1.3 Gezond Leven

Een sterke preventieve infrastructuur in de regio helpt inwoners bij het krijgen en behouden van een gezonde leefstijl. De gezondheidsmakelaars van de afdeling Gezond Leven zetten zich in om deze infrastructuur te versterken. Alle gemeenten hebben een eigen uitvoeringsplan gezondheidsbevordering met de onderwerpen waar de gezondheidsmakelaars 'School en Jeugd' en 'Volwassenen' aan werken. De inzet van hun tijd wordt in samenspraak met gemeenten bepaald.

HET VERKLEINEN VAN GEZONDHEIDSVerschillen

De afgelopen 2 jaar hebben gemeente Nijmegen, Pharos en GGD Gelderland-Zuid samengewerkt in het project 'Verkleinen van gezondheidsverschillen'. Met behulp van data hebben zij een beleidsadvies opgesteld voor een structurele aanpak binnen de stad. Ook hebben partners die werken aan voedselonzekerheid in de wijk (zoals de Voedselbank) een subsidie ontvangen. Verder zijn gesprekken gevoerd met andere partners (denk aan Quiet, Bindkracht10) over bestaanszekerheid om de stem van inwoners in beeld te brengen en hebben gezondheidsmakelaars input en advies geleverd over belangrijke thema's in hun wijk. Het verkleinen van gezondheidsverschillen heeft tijd nodig en vraagt om continue inzet en samenwerking.

HET VERGROTEN VAN BASISVAARDIGHEDEN

In 2025 hebben we praktische ondersteuning geleverd aan inwoners met beperkte basisvaardigheden (zoals moeite met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden). Daarnaast hebben we met onze trainingen en workshops scholing geboden aan: 80 'Stoppen-met-

roken'-coaches, 30 buurtteammedewerkers en 30 medewerkers van fysiotherapiepraktijk Fy-fit. Via de nieuwsbrief van 'Groen, Gezond en in Beweging' delen we [goede voorbeelden](#).

Toolbox en handreiking

Voor wijkwerkers ontwikkelden we in 2025 de toolbox 'In de wijk werken aan een aanpak basisvaardigheden' met concrete tips en materialen voor professionals. Het doel is om basisvaardigheden bespreekbaar te maken en eenvoudige oplossingen te bieden die aansluiten bij de praktijk. Voor de gezondheidsmakelaars is de handreiking 'Werken aan basisvaardigheden voor makelaars' ontwikkeld, met kennis, praktische adviezen en voorbeelden van collega's. Met deze 2 instrumenten – de toolbox en de handreiking – zijn gezondheidsmakelaar én onze partners in 2026 goed toegerust om samen met de wijk te werken aan gelijke kansen voor gezondheid.

GEZONDE SCHOOL

GGD Gelderland-Zuid heeft in 2025 de visie Gezonde School vernieuwd. In december 2024 en januari 2025 onderzocht GGD Gelderland-Zuid hoe Nijmeegse basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs omgaan met voeding, beweging en ontspanning. Van de 56 schoollocaties deden 43 scholen actief mee (77%). We hebben de mooie verhalen van scholen over het werken aan gezondheidsbevordering gebundeld in een boekje 'Trots op', met verhalen van 22 scholen uit onze gemeenten. Alle 315 scholen (totaal aantal leerlingen: 78.702) in het werkgebied van GGD Gelderland-Zuid kunnen werken aan gezondheidsbevordering met de effectieve aanpak Gezonde School. Voor elke school is een gezondheidsbevorderaar beschikbaar om scholen daarbij te adviseren en ondersteunen op de pijlers: beleid, signaleren, omgeving en educatie. Met 103 van de 315 scholen is intensief contact (bereik 33.954 leerlingen). Deze scholen worden actief begeleid bij een thema van de

Gezonde School. Met 177 scholen is af en toe contact via de mail of op verzoek; met de overige 35 scholen hebben we geen contact. Op 31 december 2025 hebben 63 scholen een vignet en mogen zich een Gezonde School noemen. Nog eens 221 scholen werken aan de 4 pijlers, vaak op meerdere thema's. Het thema waar het meest aan wordt gewerkt, is 'welbevinden'.

Vignetten Gezonde School

Schoolsoort	Aantal vignetten
Primair onderwijs	42
Speciaal onderwijs	8
Voortgezet onderwijs	4
Voortgezet speciaal onderwijs	4
MBO/HBO/Universiteit	5
Totaal	63

Themacertificaten Gezonde School

Thema's	Aantal certificaten	Aantal scholen dat werkt aan 4 pijlers
Sport en bewegen	29	39
Welbevinden	34	80
Voeding	25	35
Relaties en seksualiteit	12	26
Milieu en natuur	3	10
Roken en alcohol	1	18
Mediawijsheid	<i>certificaat niet mogelijk</i>	11
Gehoor	<i>certificaat niet mogelijk</i>	0
Hygiëne	<i>certificaat niet mogelijk</i>	1
Slaap	<i>certificaat niet mogelijk</i>	1
Totaal	104	221

Toekenning stimuleringsregeling aan scholen

Stimuleringsregeling	2023-2024	2024-2025
Stimuleringsregeling Gezonde School	29	19
Stimuleringsregeling Jong Leren Eten	20	8

Het team Gezonde School wijst scholen op financiële mogelijkheden. Dit jaar konden de scholen zich inschrijven op de Stimuleringsregeling Gezonde School en Jong Leren Eten (JLE). Hierboven een overzicht van de toekenningen van scholen per schooljaar per regeling.

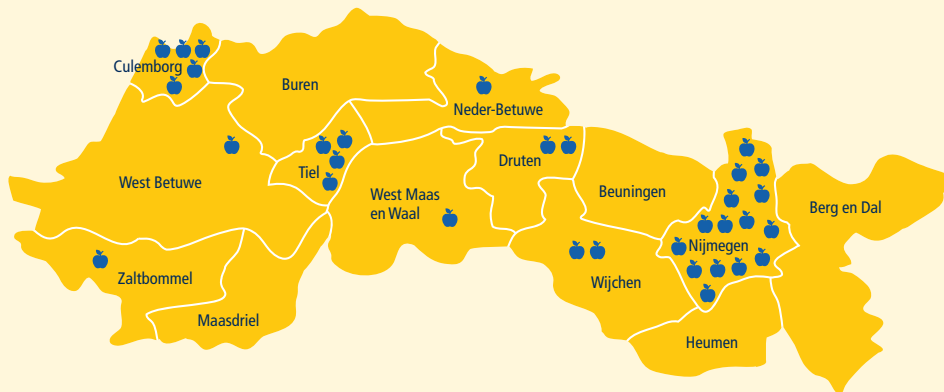
In 2025 hebben we voor professionals 18 nieuwsbrieven Gezonde School samengesteld en verzonden, waarvan 9 voor PO/SO en 9 voor VO/VSO. Er waren 4 specials: over schoolmoestuin, welbevinden op school, water en food en mediawijsheid. De nieuwsbrief heeft 530 PO-abonnees (doelgroep 0-12 jaar) en 297 VO-abonnees (doelgroep 12-23 jaar).

GEZONDE SCHOOLKANTINE

Veel middelbare scholen in Gelderland-Zuid doen mee aan de landelijke aanpak Gezonde Schoolkantine. In Nijmegen hebben inmiddels 15 van de 24 schoollocaties met een kantine een gouden Schoolkantine Schaal behaald; in de hele regio zijn dat er 32. Nog nooit eerder hebben we in de regio zo veel schalen gehad.

Een Gezonde Schoolkantine zorgt voor een gezonder en duurzamer kantine-aanbod, waarbij minimaal 80% bestaat uit gezonde keuzes volgens de 'schijf van vijf'. Dit helpt jongeren om betere voedingskeuzes te maken, draagt bij aan gelijke kansen, betere concentratie en minder overgewicht. En het sluit aan bij wat jongeren leren over gezonde voeding. GGD Gelderland-Zuid ondersteunt scholen actief bij de invoering ervan. De huidige Schoolkantine Schaal en Kantinescan zijn na de zomer van 2025 verdwenen door bezuinigingen.

Aantal schoollocaties met Gezonde Schoolkantine



GGD Gelderland-Zuid blijft scholen wel ondersteunen bij het vinden van beschikbare hulpmiddelen en begeleiding voor een gezonde schoolkantine.

VERSTERKEN SOCIALE BASIS IN NIJMEGEN NOORD

Nijmegen Noord is een stadsdeel in ontwikkeling; het aantal inwoners is de afgelopen jaren flink gegroeid en groeit nog steeds. De snelle groei leidt tot een druk op de (sociale) basisvoorzieningen. Er zijn vraagstukken rond samenleven, participeren en gemeenschapsvorming.

Van de 31.850 kinderen/jongeren van 0-18 jaar, die per 1-1-2025 in Nijmegen wonen, wonen er 7.805 in Nijmegen Noord. Dat is 24,5%. In Nijmegen Noord is de verwijzing van jeugd naar de individuele GGZ opvallend hoog. Dit is op termijn onhoudbaar en gaat ten koste van zorg in andere gebieden. Gemeente Nijmegen wil meer impact maken en inzetten op ongelijk investeren.

Samen met partners werken we aan een sterke sociale basis, met een andere manier van sturen en verantwoorden. We hebben meerdere acties ingezet richting professionals. We kijken gezamenlijk naar het bredere vraagstuk, waarbij ongelijk investeren mogelijk wordt gemaakt door in het ene gebied iets minder te doen ten gunste van het andere gebied. En dat vanuit kansen, kracht en positiviteit in plaats van problemen, diagnostiek en labels en gericht op de vraag achter de vraag om hulp. GGD Gelderland-Zuid heeft hieraan bijgedragen in de vorm van presentaties over mentale gezondheid op scholen en heeft deelgenomen aan diverse overleggen.



1.4 Jeugdgezondheidszorg

De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) biedt preventieve gezondheidszorg aan baby's, peuters, kinderen en jongeren in de schoolgaande leeftijd (0-18 jaar). Doel van de JGZ is om de ontwikkeling en opvoeding van kinderen te volgen en zo vroeg mogelijk ondersteuning te bieden wanneer dat nodig is. In onze regio zien we alle kinderen vanaf de geboorte tot hun 18e verjaardag. Deze doorgaande lijn is van grote betekenis en zorgt ervoor dat we problemen vóór kunnen zijn. Samen met ouders en andere naasten zien we erop toe dat kinderen en jongeren gezond en weerbaar opgroeien.

UITVOERING BASISPAKKET -9 MAANDEN TOT 18 JAAR

De contactmomenten 0-4 en de gezondheidsonderzoeken in het regulier basisonderwijs en het speciaal onderwijs zijn volgens planning uitgevoerd. In het voortgezet onderwijs (VO) haperde het primaire proces vanwege te weinig capaciteit van jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen. Daarom is besloten in schooljaar 2025/2026 de

Contactmomenten JGZ¹

	0-4 jaar	4-18 jaar	18+ ²
Standaard	44.166	15.617	2
Zorg op indicatie ³	22.959	21.453	606
Contact derden ⁴	8.534	10.884	376

1. Alle zorg gegeven aan jeugdigen wonend en/of schoolgaand in werkgebied Gelderland-Zuid
2. 18+ op VO of ROC en prenatale zorg.
3. Extra contactmomenten op verzoek van ouders, school of JGZ, inclusief maatwerk en prenatale zorg. Groepsvaccinaties en inhaalvaccinaties zijn hierbij niet meegerekend.
4. Overleg met andere zorgverleners ten bate van de jeugdige.

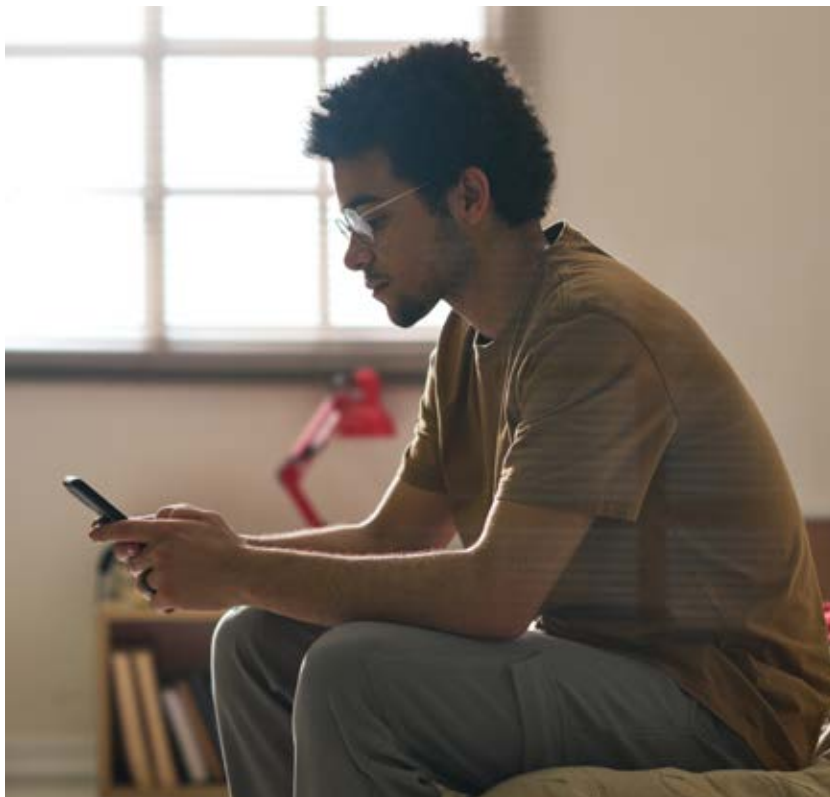
Contactmomenten JGZ (absolute aantallen)¹

	Standaard ²		Zorg op indicatie ³		Contact derden	
	0-4	4-18	0-4	4-18	0-4	4-18
Berg en Dal	3.753	928	2.120	1.366	731	657
Beuningen	3.149	802	1.325	989	632	380
Buren	x ⁴	680	x	611	x	264
Culemborg	x	711	x	934	x	380
Druten	2.304	477	1043	735	366	333
Heumen	1.727	397	883	608	331	268
Maasdriel	x	686	x	566	x	232
Mook en Middelaar	769	119	426	211	143	79
Neder-Betuwe	4.024	825	1037	702	872	282
Nijmegen	21.251	4.247	13.069	6.650	4.200	4.449
Tiel	x	1.321	x	1.497	x	439
West Betuwe	x	1.449	x	1.378	x	586
West Maas & Waal	2.435	551	933	817	279	260
Wijchen	4.598	1.045	1.712	1.455	843	657
Zaltbommel	x	985	x	920	x	502

1. Deze cijfers zijn gebaseerd op kinderen die in deze gemeente staan ingeschreven.
2. Groepsvaccinaties en inhaalvaccinaties zijn hierbij niet meegerekend.
3. Extra contactmoment op verzoek van ouders, school of JGZ, ook via maatwerk.
4. x = valt onder verantwoordelijkheid van Santé Partners.

gezondheidscheck in de bovenbouw niet te doen. Gemeenten en scholen zijn hiervan op de hoogte gesteld. De tijd die hiermee vrijkwam, is gebruikt om op alle scholen de gezondheidsonderzoeken in klas 2 volgens planning uit te voeren. Er is een projectgroep gestart om met scholen in gesprek te gaan over welke behoeften er zijn en hoe de JGZ hier het beste invulling aan kan geven. Dit moet leiden tot een andere manier van werken die aansluit bij scholen en jongeren.

JGZ werkt volgens de uitgangspunten van het – in 2023 geactualiseerde – [Landelijk Professioneel Kader](#) (LPK). Hierbij staan impactvolle preventie en ‘samen beslissen’ met ouders of jongere centraal. We zetten in op normaliseren, het wegnemen van opvoedonzekerheid en het meedenken over oplossingen die vóór jeugdzorgoplossingen liggen. Onze inwoners ervaren zo meer eigen regie en merken dat de JGZ per gezin maatwerk levert. Hierdoor ontwikkelen ouders meer zelfvertrouwen dat ze op de goede weg zijn.



RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

JGZ werkt vaak samen met de afdeling Veilig Thuis als het gaat om (vermoedens van) kindermishandeling. Tijdens een scholing voor JGZ in november 2025 is de vernieuwde richtlijn, de werkwijze en de laagdrempeligheid van Veilig Thuis opnieuw toegelicht. Dit gaf aanleiding om vaker contact met elkaar te zoeken. Ook is het onderwerp opgenomen in het scholings- en inwerkprogramma van medewerkers JGZ. Ieder JGZ-team heeft een Aandachtsfunctionaris Kindermishandeling.

GEZAMENLIJK INSCHATTEN ZORGBEHOEFTE

JGZ gebruikt de [GIZ-methodiek](#) (GIZ = Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) voor de hele doelgroep 0-18 jaar. Professionals gaan volgens de GIZ-driehoek met ouders en leerlingen in gesprek over wat goed gaat en over eventuele zorgen. Denk aan geldzorgen, de samenwerking tussen ouders of de band met kind of partner. Doel is om samen in te schatten welke hulp binnen of buiten het eigen netwerk gewenst is. Kraamzorg Gelderland-Zuid is gestart met intakegesprekken met de GIZ-driehoek. Daarnaast heeft de landelijke organisatie van verloskundigen (KNOV) haar leden geadviseerd ook met GIZ te gaan werken. Een training door de GGD aan een aantal verloskundigen in regio Nijmegen is in voorbereiding. Het gebruik van dezelfde methodiek en taal versterkt onze samenwerking. Onze (toekomstige) collega's van Santé Partners zijn ook in deze methode getraind.

UITVOERING RIJKSVACCINATIEPROGRAMMA

Het RIVM voert tussen 2025 en 2030 allerlei wijzigingen door in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Deze hebben ingrijpende gevolgen voor de personele bezetting en bedrijfsvoering. In 2025 zijn de eerste wijzigingen geïmplementeerd. Voor meer informatie: www.rijksvaccinatieprogramma.nl/vaccinaties/veranderingen-vanaf-2025.

Vaccinatiegraad in 2023¹, 2024² en 2025³

	Nederland			Gelderland-Zuid		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
22 wekenprik	64,0%	64,0%	67,0%	72,0%	73,0%	68,0%
Zuigelingen	90,6%	84,2%	86,0%	89,3%	83,9%	85,7%
Kleuters	91,2%	89,1%	80,6%	90,1%	88,9%	82,1%
Schoolkinderen	89,7%	85,0%	80,6%	89,7%	86,5%	81,6%
HPV	66,4%	63,6%	61,1%	68,7%	67,1%	66,4%
MenACWY	85,3%	81,3%	70,7%	85,9%	82,3%	75,7%

1. Opkomst bij de RVP-vaccinaties. Zuigelingen betreft volledige deelname op 2-jarige leeftijd. Kleuters betreft D(K)TP gerevaccineerd op 5-jarige leeftijd. Schoolkinderen D(K)TP volledig op 10-jarige leeftijd. HPV volledig bij 14 jaar (meisjes) en MenACWY volledig bij 15 jaar. Cijfers RIVM 2022.

2. Opkomst bij de RVP-vaccinaties. Zuigelingen betreft volledige deelname op 2-jarige leeftijd. Kleuters betreft D(K)TP gerevaccineerd op 5-jarige leeftijd. Schoolkinderen D(K)TP volledig op 10-jarige leeftijd. HPV volledig bij 14 jaar (meisjes) en MenACWY volledig bij 15 jaar. Cijfers RIVM 2023.

3. Opkomst bij de RVP-vaccinaties. Zuigelingen betreft volledige deelname op 2-jarige leeftijd. Kleuters betreft D(K)TP voldoende beschermd op 5-jarige leeftijd. Schoolkinderen D(K)TP volledig op 10-jarige leeftijd. HPV volledig bij 11 jaar en MenACWY volledig bij 15 jaar. Cijfers RIVM 2024.

Vanaf 1 januari 2025 krijgen alle 3-jarigen van Gelderland-Zuid de 2e BMR-vaccinatie aangeboden op het CB (voorheen met 9 jaar). Geboortecohorten 2016 en 2017 kregen hun 2e BMR-vaccinatie aangeboden tijdens een groeps vaccinatie.

In het najaar van 2025 is gestart met de RSV-immunisatie. Dit is een nieuwe prik die baby's beschermt tegen een ernstige ziekte door het RS-virus. De RS-prik is een seizoensgebonden prik (september t/m maart) die afhankelijk van de leeftijd van de baby op het consultatiebureau of bij de baby thuis plaatsvindt. Hiermee voorkomen wij veel ziekenhuisopnames voor baby's en jonge gezinnen. De implementatie van deze immunisatie is succesvol verlopen. De opkomst was gemiddeld 80% in de regio Gelderland-Zuid. Het inrichtingsproces heeft een

enorme inzet en tijdsinvestering gevraagd van de afdeling JGZ en RIVM. Dit eerste prikseizoen wordt in- en extern uitgebreid geëvalueerd.

De cijfers van de vaccinatiegraad in 2025 komen halverwege 2026 beschikbaar. In dit verslag bespreken we de cijfers van 2024. Deze zijn terug te vinden op de website gezondheidincijfers.ggdgelderlandzuid.nl, onder het thema 'Preventie'.

Het aantal kinderen dat het volledige RVP volgt, daalt geleidelijk. Ook hebben meer kinderen (9,9% ten opzichte van landelijk 8,2%) nog geen enkele RVP-vaccinatie gekregen op 2-jarige leeftijd. Binnen de GGD loopt een project 'Bundelen van Vaccineren' om vaccinaties efficiënter uit te voeren en een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad te behalen en te behouden.

BEGELEIDING KWETSBARE ZWANGEREN

JGZ, AGZ en Gezond Leven werken meer samen aan het GGD-brede aanbod Kansrijke Start (waaronder Nu Niet Zwanger) en gaan hierover gezamenlijk in gesprek met de gemeenten. Op deze manier wordt de samenwerking met de gemeenten rondom Kansrijke Start krachtiger.

Bij het programma Nu Niet Zwanger gaan GGD-professionals in gesprek met ouders over hun kindwens. Door deze gesprekken proberen we ongeplande zwangerschappen of zwangerschappen in kwetsbare situaties te voorkomen. Binnen JGZ zijn 4 aandachtfunctionarissen Nu Niet Zwanger opgeleid en actief.

Tijdens de uitgevoerde prenatale huisbezoeken bespreekt de JGZ waar zorgen of kwetsbaarheden zitten en waar kracht en ondersteuning al aanwezig is. Hiermee ondersteunen we gezinnen in een vroeg stadium

en we zien graag dat daar meer gebruik van wordt gemaakt. Het is van belang om dit goed onder de aandacht te brengen bij de ketenpartners geboortezorg, GGZ, buurtteam of POP-poli. Zij mogen nog actiever ouders ondersteunen bij een aanmelding.

De JGZ voerde in totaal 239 prenatale huisbezoeken uit: 124 intakegesprekken en 115 vervolgesprekken met ouders die in een kwetsbare situatie zitten. Die gesprekken gingen over verdere ondersteuning door de JGZ in de vorm van Video Home Training, Voorzorg of andere hulpverlening. JGZ had 125 contacten met andere hulpverleners over vervolgondersteuning.

ONDERSTEUNING OUDERSCHAP EN OPVOEDING

JGZ heeft geïnvesteerd in workshops en scholingen over basishouding en communicatie van de professional. Dat gebeurde via persoonlijke video-interactie begeleiding en verbetering van intervisie. Dit zorgt voor een beter contact tussen professional en inwoner en leidt tot beter luisteren naar en aansluiten bij wat nodig is voor de inwoner.

De screening op 'postpartum depressie' is in 2025 stevig ingebed in de werkwijze van JGZ. In het eerste jaar na de bevalling zijn gevoelens na de zwangerschap standaard onderwerp van gesprek tijdens 3 contactmomenten. De screening leidt tot eerdere erkenning van het risico op postpartum depressie bij ouders en waar nodig verwijzing naar de huisarts voor een diagnose. Het helpt bij het voorkomen van (vererging van) depressie en het voorkomen van zwaardere zorg en een 'kwetsbare start' voor kind en gezin.

Het digitale aanbod voor ouders van betrouwbare opgroei- en opvoedinformatie is in 2025 verder gegroeid. We bereikten ouders van kinderen tot 12 jaar via de GroeiGids app en ouderchat. Gemiddeld werden 8000 berichten per maand door ouders geopend of bekeken

en meer dan 300 chatgesprekken per maand gevoerd. Voor jongeren van 12-18 jaar is er de website en slowchat-functie van Jouw GGD. De JGZ levert voor beide diensten chatagents.

NETWERKVERSTERKING KETENPARTNERS

De JGZ zit in het bestuur en diverse werkgroepen van het Verloskundig Samenwerkingsverband Nijmegen (VSV Samen) en speelt zo een actieve rol in de multidisciplinaire samenwerking en agendasetting in de geboortezorgketen.

In 2025 is in projectvorm de overname door GGD Gelderland-Zuid van de JGZ voor de 0-4-jarigen in 6 gemeenten in Rivierenland (uitgevoerd door Santé Partners) voorbereid en zijn er diverse werkgroepen aan de slag geweest om de overgang soepel te laten verlopen. Per 1-1-2026 levert de GGD Jeugdgezondheidszorg van 0-18 jaar in het hele werkgebied.

Met onze deelname aan diverse overleggen leverde de JGZ een bijdrage aan het verbinden van het sociaal domein met de medische wereld. Voorbeelden zijn: overleg tussen jeugdartsen en kinderartsen, overleg 'Netwerk Jonge Kind' (Nijmegen), werkgroep 'Mentale weerbaarheid' (Nijmegen) en het 'Transit-project' Amalia Kinderziekenhuis.

NETWERKVERSTERKING SCHOLEN

Multidisciplinaire overleggen (MDO) met onder meer de JGZ en scholen zijn van grote waarde om zorgkinderen in beeld te krijgen en houden. Door de pilot 'Aanpak schoolziekteverzuim in het Voortgezet Onderwijs' (in 2025 hernoemd naar 'Aanpak schoolaanwezigheid') in de gemeente Nijmegen, is er structureel gebruik gemaakt van MDO's. Dit naar tevredenheid van scholen, ouders, de JGZ en leerplicht. Het streven is om ook in het basisonderwijs een pilot te organiseren voor het stimuleren van schoolaanwezigheid.

A photograph of a person sleeping on a wooden park bench. The person is wearing a grey and white striped blanket, light-colored pants, and white sneakers. A dark backpack is resting on the bench next to them. To the right of the bench is a green metal trash can. The background features a dark metal fence and some green foliage.

HOOFDSTUK 2

Uniforme taken die door de gemeenten vanwege beleidsmatige keuzes zijn opgedragen aan de GGD

2.1 Algemene Gezondheidszorg

De afdeling Algemene Gezondheidszorg (AGZ) combineert de volgende taakgebieden: het voorkómen en bestrijden van infectieziekten en tuberculose, reisvaccinaties, seksuele gezondheidszorg, technische hygiënezorg, forensische geneeskunde en medische milieukunde. Ook het toezicht op kinderopvang en Wmo-voorzieningen zijn taken van de afdeling AGZ.

FORENSISCHE GENEESKUNDE

De voornaamste uitdaging voor forensische geneeskunde in 2025 was het behouden van continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening, vanwege het grote tekort aan forensisch artsen en verpleegkundigen. Dit is gelukt door intensieve samenwerking met Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Daarnaast is de efficiency toegenomen door samenwerking op het gebied van administratie en planning met de andere GGD'en in de regio Oost (KON). Er is geen situatie met code zwart geweest. Er is voldaan aan de gestelde kwalitatieve normen voor Lijkschouw en Forensisch Medische Expertise (FME). Om de kwaliteit en beschikbaarheid van de forensische geneeskunde in de toekomst op peil te houden is in 2025 een landelijke verkenning gestart.

WMO-TOEZICHT

Gemeenten binnen Gelderland-Zuid hebben de GGD als Wmo-toezicht-houder aangesteld, om toe te zien op de kwaliteit van geboden maatschappelijke ondersteuning. Wmo-toezicht voert twee soorten toezicht uit: calamiteitentoezicht en signaalgestuurd toezicht. Op basis van het Wmo-toezicht kunnen gemeenten maatregelen nemen, om zo de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning te verbeteren.

Toezicht naar aanleiding van calamiteiten en geweldsincidenten

In 2025 heeft het Wmo-toezicht 40 meldingen van calamiteiten en geweldsincidenten ontvangen in onze regio. Dit is een daling ten opzichte van 2024 (48 meldingen). Van de 40 meldingen hebben er 15 geleid tot een onderzoek. Er zijn 7 onderzoeken gestart en afgerond in 2025. 6 Onderzoeken lopen door in 2026. Daarnaast zijn 8 in 2024 gestarte onderzoeken in 2025 afgerond. 1 Melding is meegenomen in een signaalgestuurd toezicht. De overige meldingen konden na een vooronderzoek al worden afgehandeld.

Signaalgestuurd toezicht

Er kunnen ook signalen zijn over de kwaliteit en veiligheid. Die signalen komen binnen via de verschillende meldpunten in de regio of collega-inspecties. In 2025 heeft het Wmo-toezicht signalen ontvangen over 29 aanbieders. Voor alle signalen zijn onderzoeksverkenningen uitgevoerd. Bij 1 aanbieder is een uitgebreid vooronderzoek uitgevoerd.

In totaal zijn in 2025 3 signaalgestuurde onderzoeken uitgevoerd. Er was 1 onderzoek al in 2024 gestart en dat is in 2025 afgerond. 2 Nieuwe onderzoeken zijn in 2025 gestart, waarvan er 1 in het eerste kwartaal van 2026 wordt afgerond. Daarnaast zijn 2 hertoetsen uitgevoerd en afgerond. De [rapporten](#) van afgeronde onderzoeken zijn openbaar en te lezen op de website.

Naast deze werkzaamheden heeft het proces na openbaarmaking, zoals het doorlopen van een bezwaarprocedure, ook capaciteit gevraagd.

Verder is gewerkt aan het versterken van de keten: de samenwerking met gemeenten, het Regionaal Ondersteuningsbureau Rijk van Nijmegen (ROB) en het verder uniformeren van werkwijzen.

2.2 Bijzondere Zorg

Onder Bijzondere Zorg vallen het Meldpunt Bijzondere Zorg en de Centrale Toegang Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang (BW/MO). Meldpunt Bijzondere Zorg (MBZ) biedt ondersteuning aan sociaal kwetsbare mensen die niet direct om zorg vragen, maar deze wel nodig hebben (OGGZ-doelgroep). Samen met partners in het sociale domein brengen we de hulp voor deze mensen zo snel mogelijk op gang.

De Centrale Toegang BW/MO brengt na een melding de persoonlijke situatie in beeld (onderzoek) en geeft breed advies over een passende woonvoorziening of opvang met begeleiding.

MELDPUNT BIJZONDERE ZORG

In de afgelopen jaren is het aantal trajecten, dat door MBZ wordt uitgevoerd, gestegen. De gemeenten en MBZ hebben regionale samenwerkingsafspraken gemaakt. Het doel is om meldingen en casussen sneller op de juiste plek te krijgen, waardoor het aantal trajecten en de doorlooptijd ervan afnemen. De afspraken hebben geleid tot kortere lijnen tussen de sociale teams en MBZ, waardoor de samenwerking beter verloopt. In het aantal trajecten zien we nog niet het gewenste effect: het aantal uniforme trajecten was in de afgelopen jaren gestabiliseerd, maar niet substantieel verminderd. In 2025 is het aantal trajecten weer gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.

INTERVENTIETEAM

Het Interventieteam (IVT) wordt door MBZ ingezet bij langdurige en complexe situaties. In 2025 zijn er 178 nieuwe trajecten gestart bij het

Aantal trajecten Meldpunt Bijzondere Zorg

Consultatie en advies	1.023
Bijzondere Zorg-trajecten	694
Interventieteam-trajecten	178
Begeleide Herkansing	10
PSHi ¹	3
Housing First ²	8
Praktijk Buitenzorg	69
Nazorg Ex-gedetineerden	8
Wvggz	35
Wijk GGD	92
Totaal	2.120

1. Bieden van PsychoSociale Hulpverlening bij incidenten
2. Aantal huizen

IVT. Dat zijn er minder dan in 2024, toen waren het er 211. Trajecten bij het IVT zijn vaak langdurige trajecten. In totaal waren er in 2025 338 lopende trajecten.

BUITENSLAPERS / WINTERPROTOCOL

De GGD houdt tijdens de winterperiode (1 november tot 1 mei) bij wie er buiten slaapt. Inwoners die buitenslapers signaleren kunnen dat bij MBZ melden via een digitaal meldformulier op de website van de GGD. Afhankelijk van de gevoelstemperatuur zijn er verschillende afspraken voor de winteropvang. Deze afspraken staan in het ‘protocol voor winteropvang’. De actuele situatie van het protocol winteropvang staat sinds november 2025 op de website van de GGD. Als het extreem koud is, zoeken MBZ en het Rode Kruis buitenslapers op met de vraag om naar de winteropvang te gaan. Als het nodig is, helpt de politie hierbij. In 2025 zijn er op 7 avonden zoekrondes uitgevoerd.

Trajecten Bijzondere Zorg

Gemeente	2022	2023	2024	2025
Berg en Dal	39	38	38	38
Beuningen	26	7	16	32
Buren	25	22	18	16
Culemborg	28	22	21	28
Druten	9	8	11	10
Heumen	11	11	11	11
Mook en Middelaar	2	2	2	2
Neder-Betuwe	14	15	14	10
Nijmegen	233	248	268	352
Tiel	77	43	36	63
West Betuwe	36	33	32	33
West Maas en Waal	14	16	11	18
Wijchen	27	30	33	50
Buiten regio ¹	15	4	6	9
Geen gemeente ingevuld ²	13	9	12	22
Totaal	569	508	529	694

1. Vaak personen die volgens BRP zijn ingeschreven in een andere regio, maar verblijven of zwerven in regio Gelderland-Zuid.

2. Bijvoorbeeld dak- of thuisloos en anonieme meldingen.

Consultatie en advies

Gemeente	2022	2023	2024	2025
Berg en Dal	82	56	40	58
Beuningen	39	32	38	29
Buren	15	35	26	34
Culemborg	44	40	55	54
Druten	34	22	21	21
Heumen	20	23	22	17
Mook en Middelaar	2	5	6	6
Neder-Betuwe	4	16	26	30
Nijmegen	449	485	457	477
Tiel	64	93	99	81
West Betuwe	43	76	84	65
West Maas en Waal	15	25	20	38
Wijchen	65	64	63	62
Buiten regio ¹	50	30	9	20
Geen gemeente ingevuld ²	22	19	43	31
Totaal	948	1.021	1.009	1.023

WET VERPLICHTE GGZ

In 2025 heeft MBZ 35 verkennende onderzoeken in het kader van de Wet verplichte ggz (Wvvggz) uitgevoerd. Dit heeft relatief veel impact, want de uitvoering van een verkennend onderzoek kost veel tijd en krijgt voorrang op de andere werkzaamheden. Een verkennend onderzoek moet binnen de wettelijke termijn van 14 dagen worden afgerond.

2.3 Veilig Thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen kan bij Veilig Thuis terecht. In dringende situaties ook buiten kantoor tijd. Iemand die belt, adviseren wij over de te nemen stappen. Veiligheid staat hierbij centraal. We dragen een melding over aan de betrokken hulpverlening of het wijkteam. Zo nodig stellen we veiligheidsvoorwaarden op, doen onderzoek en blijven we monitoren.

In 2023 is Veilig Thuis (VT) overgegaan naar de werkwijze generalistisch werken. VT werkt met een Team Toegang en Team Generalisten. Het Team Toegang pakt alle binnenkomende telefoontjes en chatgesprekken op. Het Team Generalisten pakt een melding op, voert waar nodig een vervolgdienst uit (Onderzoek of Voorwaarden & Vervolg) en monitort na de overdracht.

ONTWIKKELINGEN IN AANTAL MELDINGEN EN ADVIEZEN

Het aantal meldingen in 2025 is in totaal 2.681. Dat is een daling van 6 procent ten opzichte van 2024. Vanaf september 2025 zien we echter weer een stijging van het aantal binnengekomen meldingen met 14 procent. In de laatste maanden van 2025 zijn dus relatief veel meldingen binnengekomen bij VT. Het aantal adviezen in 2025 bedraagt in totaal 6.645. Dit is een stijging van 4 procent ten opzichte van 2024.

Veilig Thuis heeft een eigen website, als onderdeel van de GGD website, met daarop up-to-date informatie. En verschijnt regelmatig op social media met nieuwsberichten.

Afgesloten diensten Veilig Thuis

	2024	2025	'25 tov '24
Advies & Ondersteuning	6.116	6.418	105%
Consultatie & Advies	243	227	93%
Meldingen t/m triagebesluit	2.865	2.681	94%
Onderzoek	221	211	95%
Voorwaarden en Vervolg	234	291	124%
Overdracht na bemoeienis VT	362	320	88%
Overdracht na veiligheidsbeoordeling	1.758	1.426	81%
THV ¹ uitvoer	51	52	102%
THV screening	68	73	107%
Monitoring	320	311	97%

1. Tijdelijk Huisverbod

PLAN VAN AANPAK WERKVOORRAAD

In 2025 zijn de werkvoorraden verder opgelopen. Begin 2025 was de totale werkvoorraad 328 en eind 2025 bedroeg deze 518. De wettelijke termijnen werden niet voldoende gehaald. Bij de adviezen is de wettelijke termijn een dag. Hier komt Veilig Thuis op 96% uit, hetzelfde percentage als vorig jaar. Bij de meldingen is de wettelijke termijn 5 werkdagen. In 2025 bedraagt deze 37%, versus 38% in 2024. Bij de diensten Voorwaarden & Vervolg en Onderzoek is de wettelijke termijn 10 weken. Bij Voorwaarden & Vervolg wordt dit in 84% van de gevallen gehaald. In 2024 was dit 76%. Bij onderzoek wordt 57% gehaald, in 2024 was dit 60%.

Om bij meer diensten de wettelijke termijn te halen, is VT in 2024 gestart met een toekomstbestendige 'drietraps'-aanpak van de werk-

voorraad. In 2025 is deze aanpak voortgezet. In de tweede helft van 2025 is de werkvoorraad helaas weer gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de hoge instroom vanaf september (zie hierboven) en door de ingebruikname van het nieuwe cliëntregistratiesysteem. Bovendien is ook het aantal crisismeldingen in 2025 gestegen ten opzichte van 2024 (stijging van circa 18%).

Drietraps-aanpak werkvoorraad

1. Veilig Thuis pakt alle eenmalige meldingen uit de werkvoorraad op, beoordeelt de veiligheid en stuurt een brief naar de direct betrokkenen. Het triagebesluit is dat er geen vervolgstappen bij VT nodig zijn óf dat VT overdraagt naar het gezin/huishouden.
2. Ook kijkt VT naar de overige meldingen. Een taskforce pakt iedere maand 30-40 meldingen op en handelt deze versneld af. Te beginnen bij de meldingen die het langst op de werkvoorraadlijst staan. Deze meldingen worden gecheckt op inhoud via een multidisciplinair overleg en versneld afgehandeld.
3. Aanvullend is VT gestart met de zogenaamde triagetafel. VT gaat langs bij het wijkteam met casussen uit die gemeente. Aan de triagetafel worden de meldingen op inhoud besproken en aangevuld door de deelnemers, om zo tot een gezamenlijk triagebesluit te komen. In 2025 is de triagetafel gestart in Beuningen en Neder-Betuwe.

Aan het eind van het jaar bereikte de werkvoorraad een piek van 518 zaken. Binnen VT zijn eind 2025 maatregelen ingezet waarvan we verwachten dat deze begin 2026 voor een daling gaan zorgen. Deze maatregelen worden in 2026 voortgezet en waar nodig aangescherpt, met als doel de ingezette daling verder te bestendigen en te versnellen.

INVESTEREN IN SAMENWERKING MET SOCIALE WIJKTEAMS

Naast de triagetafel heeft VT ook op andere manieren geïnvesteerd in de samenwerking met de sociale wijkteams: vaste contactpersonen bij VT maken de lijntjes korter. En er vindt regelmatig afstemmingsoverleg plaats tussen VT en de wijkteams.

Ook de leerbijeenkomsten zijn in 2025 gecontinueerd. Hierbij wisselen VT en het wijkteam van een gemeente ervaringen uit op basis van casuïstiek. Bovendien is VT in 2025 aangesloten bij de trainingen Samen Werken Aan Veiligheid (SWAV) die door alle sociale wijkteams in onze regio wordt gevolgd.

Al deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat VT en de wijkteams elkaars werkwijze en processen beter begrijpen. Dit bevordert de samenwerking.

CONTINU TEVREDENHEIDSONDERZOEK

In 2025 heeft VT opnieuw een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder medewerkers, ketenpartners en direct betrokkenen. Het onderzoek onder de 80 medewerkers leverde een respons op van 79%. De uitkomst: 70% is tevreden (64% in 2024), 26% is neutraal (34% in 2024) en 3% is ontevreden. Het onderzoek onder ketenpartners leverde een respons op van 30% (van de 166 verstuurd vragenlijsten). De uitkomst: 83% is tevreden (79% in 2024), 12% is neutraal (17% in 2024) en 4% is ontevreden. Dit zijn nog iets mooiere resultaten dan in 2024.

Op basis van alle resultaten zijn 2 thema's geselecteerd waarop verbeterprojecten zijn gestart: 'Kwaliteit-Kwantiteit' en 'Persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en gezondheid'.

DOORONTWIKKELING PROEFTUINEN NIJMEGEN EN ZALTBOMMEL

In 2024 en 2025 is ervaring opgedaan in de verschillende proeftuinen in Nijmegen (Dukenburg, Centrum/Oost en Hatert/Zuid) en Zaltbommel. In de proeftuinen wordt gewerkt volgens het 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming'. VT-medewerkers nemen hieraan proactief deel. De resultaten zijn positief. De samenwerking tussen de verschillende organisaties binnen de proeftuinen laat zien dat het werkt. De onderlinge lijnen zijn kort en de direct betrokkenen ervaren een lage drempel binnen hun woonplaats of wijk.

FEMICIDE

We hebben helaas aan het eind van 2025 2 keer te maken gehad met casussen in onze regio waarbij een vrouw is vermoord door haar (ex-) partner, oftewel 'femicide'. Naast de impact op alle betrokkenen had dit ook veel impact op de gemeenschap en de medewerkers van VT. Femicide en intieme terreur zijn inmiddels onderdeel geworden van de VT-werkgroep 'Zorg en Straf'. Alle medewerkers van VT hebben een webinar gevolgd over femicide en intieme terreur. In 2025 was de werkgroep betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe overlegtafel Huiselijk geweld, Intieme terreur en Stalking bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Deze overlegtafel zal in 2026 van start gaan en VT sluit daarbij aan. Ten slotte sluit VT aan bij het 2-jaarlijks overleg femicide / intieme terreur dat de gemeente Nijmegen organiseert.



A photograph of two women riding bicycles on a paved path through a lush green forest. The woman on the left is wearing a white t-shirt and blue pants, while the woman on the right is wearing a purple and white striped long-sleeved shirt and tan pants. Both bikes have large brown panniers attached to the rear. The path is surrounded by tall trees and green foliage, creating a serene and natural setting.

HOOFDSTUK 3

Werkveldspecifieke opdrachten (facultatief)

In dit hoofdstuk worden de facultatieve werkvelden van de GGD nader toegelicht. Deze bestaan voor een groot deel uit taken voor gemeenten waarbij er een keuzemogelijkheid bestaat om werkvelden af te nemen. Daarnaast worden in deze paragraaf diensten aan derden nader toegelicht.

3.1 Algemene Gezondheidszorg

PROGRAMMA VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

In 2025 is het project 'Vluchtelingen' geborgd binnen GGD Gelderland-Zuid. Vanuit een cultuursensitieve en gecoördineerde aanpak werken we met een vaste groep GGD-professionals die hun vakkennis inzetten voor voorlichtingen en coördinatie m.b.t. vluchtelingenopvang.

Het aantal aanvragen voor groepsvoorlichtingen vanuit gemeenten, de doelgroep en samenwerkingspartners is gegroeid. In 2025 hebben 96 groepsvoorlichtingen plaatsgevonden. Het ging over 14 verschillende thema's, waarbij we inzetten op het versterken van gezondheidsvaardigheden van de doelgroep.

In 1 gemeente is met behulp van extra gelden en in nauwe samenwerking met een welzijnsorganisatie een 'Train-de-Trainer Weerbaar Opvoeden' gestart. Het gaat om 6 dagdelen waaraan 11 ouders meedoen.

Vanuit de meerkostenregeling Oekraïne zijn ook de algemene uitvoerende gezondheidszorgtaken voor Oekraïense ontheemden vergoed.

GEZONDHEID EN MILIEU

De gemeente Nijmegen heeft net als in 2024 een subsidie verstrekt om adviezen in het kader van de Omgevingswet te financieren. Met deze subsidie speelt de advisering vanuit de GGD een grotere rol in processen en projecten rond stedelijke ontwikkeling, met meer aandacht voor gezondheid.

In 2025 zijn diverse projecten uitgevoerd en afgerond waaraan het team een bijdrage heeft geleverd. Zoals het EU-project 'Life-IP Klimaatadaptatie en gezondheid', het afwegingskader en borging van gezondheidsregels in beleid (thema sociale veiligheid), het Gelderse project 'Heat Adaptation for Health' en de vernieuwing van de landelijke handreiking lokaal hitteplan. Ook heeft het team bijgedragen aan diverse beleidsontwikkelingen, zoals klimaatadaptatie, een woonzorgvisie en een omgevingsvisie.

PSYCHOSOCIALE HULPVERLENING

Wanneer GGD-inzet wordt gevraagd bij niet-opgeschaalde Psychosociale Hulpverlening bij kleinschalige incidenten met mogelijke maatschappelijke onrust (PSHi), wordt deze naar de betreffende gemeente(n) gefactureerd. In 2025 is 1 keer een beroep gedaan op GGD Gelderland-Zuid voor ondersteuning bij een PSHi-casus en 3 keer voor een consult.

REIZIGERS EN VACCINATIES

Het aantal reisconsulten was in 2025 14.398; een verhoging ten opzichte van 12.391 consulten in 2024. Vervolgconsulten, beroepsconsulten en vaccinaties op maat zijn gestegen: 8.756 in 2025 ten opzichte van 6.959 in 2024. De 22-wekenvaccinatie is licht gedaald en bedraagt 2.787.

KENNISNETWERK IN SEKSWERK EN SEKSUALITEIT

Voor het Kennisnetwerk in Sekswerk en Seksualiteit (KISS) stond 2025 in het teken van het trainen van professionals in de regio Gelderland-Zuid.

De nieuwe training 'Als seks (niet) je werk is', een verdiepende training over sekswerk en seksuele uitbuiting, is sinds de zomer van 2025 SKJ-geaccrediteerd. Sinds de accreditatie is de training 2 keer gegeven aan 21 professionals in Nijmegen en Rivierland en is goed ontvangen. Daarnaast hebben we op 6 oktober een waardevolle bijeenkomst met (ex)sekswerkers gehad. Het doel was om een training in weerbaarheid te bieden, maar ook om een veilige plek te creëren waar mensen elkaar konden ontmoeten en ervaringen konden delen. Deelnemers voelden zich gehoord en gaven aan dat ze het belangrijk vinden om vaker samen te komen.

REGIONALE NETWERKAANPAK SEKSUEEL GEWELD

Op 12 mei 2025 werd de [Wegwijzer Seksueel Geweld](#) voor professionals gelanceerd. Deze website biedt een overzicht van regionale en landelijke interventies en trainingen op het gebied van (preventie) seksueel geweld. Eind 2025 had de website al 1.700 bezoekers.

In 2025 werden 2 netwerkbijeenkomsten georganiseerd rond seksueel geweld en mensen met een verstandelijke beperking. Er werd aandacht besteed aan deskundigheidsbevordering en best practices met als doel het borgen van dit thema binnen de organisaties. Er zijn daarnaast 2 netwerkbijeenkomsten samen met KISS georganiseerd rondom de pleger-aanpak. Met deze bijeenkomsten hebben we zo'n 100 professionals bereikt vanuit het sociaal en veiligheidsdomein, zoals 's Heeren Loo, Pluryn, Dichterbij, MEE Plus, Centrum Seksueel Geweld, Kairos, Moviera, COSA (Reclassering Nederland) en Perspectief Herstelbemiddeling. Conclusie van de deelnemers was dat deze bijeenkomsten leiden tot korte lijnen tussen de professionals en verbetering van de samenwerking.

In 2025 bezochten ruim 230 professionals uit onderwijs, sociaal, medisch en veiligheidsdomein het symposium 'Over de grens van 3.0' in Druten.



Een mooie samenwerking met de projectleiders Huiselijk geweld en Kindermishandeling van Gelderland-Zuid.

Tijdens de trainingen 'Stop seksuele straatintimidatie' voor jongerenwerk besteedden we ook in 2025 aandacht aan bewustwording, agendasetting en deskundigheidsbevordering. Het doel is het verminderen van handelingsverlegenheid en het vergroten van deskundigheid op het gebied van vroegtijdig signaleren en bespreekbaar maken van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. Naast de diverse activiteiten voor professionals is voor inwoners de foto-expositie 'Silent Scream' getoond bij de GGD in Nijmegen en Tiel.

TOEZICHT KINDEROPVANG

De GGD voert voor 6 gemeenten de registratie in het Landelijk Register Kinderopvang en de lichte handhaving uit. Ook voor deze taken zijn de afgesproken resultaten bereikt.

In 2025 zijn de uitkomsten van de evaluatie (die is uitgevoerd in 2024) besproken en de aanbevelingen geïmplementeerd. De aanbevelingen gingen over het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van deze taken door zowel gemeenten als de GGD.

3.2 Bijzondere Zorg

CENTRALE TOEGANG BESCHERMD WONEN EN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG (BW/MO)

Iets meer meldingen en onderzoeken

Het aantal meldingen en onderzoeken bij de Centrale toegang BW/MO is iets verder gestegen in 2025. De meldingen BW zijn met 3% toegenomen ten opzichte van 2024, de onderzoeken MO eveneens met 3%.

Toegang Beschermd Wonen voor inwoners met licht verstandelijke beperking

Sinds 1 april 2025 voeren we de Toegang Beschermd wonen uit voor inwoners van 18 jaar en ouder met een licht verstandelijke beperking (LVB). Deze taak is overgenomen van de sociale teams van de gemeenten. In 2025 zijn er 33 meldingen ontvangen (24 nieuwe meldingen en 9 herindicaties).

Pilot Beschermd Wonen voor inwoners zonder diagnostiek

Eén van de voorwaarden voor Beschermd Wonen is aantoonbare en/of recente diagnostiek. Halverwege 2025 is een regionale pilot gestart waarbij inwoners die onplanbare zorg nodig hebben, maar niet beschikken over aantoonbare en/of recente diagnostiek, toegang kunnen krijgen tot Beschermd Wonen. Het doel van de pilot is om te onderzoeken in hoeverre Beschermd Wonen een passende oplossing is voor deze mensen. De pilot duurt 2 jaar; na een evaluatie bepalen de gemeenten het vervolg. In 2025 zijn er 26 meldingen ontvangen, waarvan 24 nieuwe meldingen en 2 herindicaties.

Meldingen Toegang Beschermd wonen (TBW)

	Aantal
Nieuwe meldingen	508
Herindicaties	578
Totaal TBW	1.086

Centrale toegang Maatschappelijke opvang (CTMO)

	Aantal
Consultatie en advies	362
Onderzoeken	691
Passanten ¹	229
Totaal CTMO	1.282

1. Een passant is een persoon die kort gebruik maakt van de eerste opvang. Voor deze personen heeft de CTMO geen onderzoek uit kunnen voeren.

COÖRDINATIE EN TOELEIDING HOUSING FIRST

Housing First wordt landelijk en regionaal gezien als één van de oplossingen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis. Housing First spreekt ieder jaar met de woningcorporaties af hoeveel woningen zij beschikbaar stellen. Als er een woning beschikbaar komt, selecteert het team Centrale Toegang BW/MO de kandidaten. De woningcorporaties hebben in 2025 8 woningen beschikbaar gesteld. Voor alle 8 huizen zijn kandidaten gevonden.

PRAKTIJK BUITENZORG

MBZ en enkele Nijmeegse huisartsen werken samen in de ‘Praktijk Buitenzorg’. Het doel is laagdrempelige huisartsenzorg bieden aan mensen die om allerlei redenen de weg naar de reguliere huisartsenzorg niet vinden. Dat zijn bijvoorbeeld dak- en thuisloze mensen of mensen

zonder zorgverzekering. Er waren 69 trajecten Buitenzorg. Ook in 2025 sloot de verpleegkundige van MBZ aan bij de spreekuren van de artsen van Buitenzorg. Het gaat om twee spreekuren per week.

PILOT POLITIE EN MBZ: 'SAMEN EROP AF'

In maart 2025 zijn de politie en MBZ gestart met een samenwerkingspilot in Nijmegen. Medewerkers van MBZ met GGZ-expertise werken op donderdag en vrijdag op het politiebureau. Zij gaan samen met de politie op pad bij de zogenaamde E33-meldingen: dat zijn meldingen over personen met verward of onbegrepen gedrag. Zij kunnen direct een inschatting maken of er inzet nodig is vanuit veiligheid of zorg, of beide. Voor de betreffende persoon is het prettig dat direct de juiste partij betrokken is én dat er in het eerste contact breed gekeken wordt: wat is er aan de hand en wat heeft deze persoon nodig? In 2025 zijn sinds maart 76 gezamenlijke diensten gedraaid met de politie. De pilot duurt 1 jaar.

DEELNAME MBZ AAN PROEFTUIN 'SAMEN VERDER'

Sinds 2025 neemt MBZ deel aan de proeftuin Samen Verder in Nijmegen. Vanuit MBZ wordt een sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV) ingezet. De SPV richt zich op de (jong)volwassen gezinsleden in situaties met huiselijk geweld. Het doel is om mensen te motiveren om iets te willen veranderen aan de situatie. De proeftuin Samen Verder is actief in de wijken Dukenburg, Hatert en Nijmegen-Oost.

SLUITENDE AANPAK

Met het netwerk Sluitende Aanpak willen we bijdragen aan een betere kwaliteit van leven voor mensen met een psychische en/of sociale kwetsbaarheid en hun naasten. Dit doen we met een leerprogramma in de Samenwerkplaats: een regionale kenniswerkplaats in Gelderland-Zuid. In 2025 (jaar 2) is het leerprogramma voortgezet en verdiept.

De Samenwerkplaats vervolgde de 3 leercoalities en 1 leerkring en startte eind december een nieuwe leercoalitie 'Zelfhulp en peer-support'. Deze had als doel om instellingsoverstijgend werken tussen ervaringsdeskundigen en peers te bevorderen. Diverse medewerkers uit verschillende organisaties in Gelderland-Zuid dragen bij aan het leren en verbeteren in de netwerksamenwerking van de GGZ en het sociaal domein.

Het netwerk ontwikkelt zich richting meer regie voor inwoners, betere samenwerking tussen professionals en structurele inbedding van ervaringskennis. Tegelijkertijd vraagt dit om blijvende bestuurlijke betrokkenheid en aandacht voor implementatie in de praktijk.

Belangrijkste resultaten:

- Lancering van de website www.netwerksluitendeaanpak.nl.
- Werkboekje 'Small Wins' (deel 1) en digitale tool 'Richting Ervaring' zijn ontwikkeld.
- Actieplannen gestart in leercoalitie 'Netwerkgzorg'; verdieping van Small Wins.
- Deelname aan externe leertrajecten, zoals 'Netwerkintake' en 'NAH+'.
- Bijdrage aan de transformatieplannen Mentaal Gezondheidsnetwerk.
- Positieve effecten op samenwerking en onderwijs, maar ook uitdagingen zoals hoge werkdruk en stroperige processen.
- Borging van ervaringsdeskundigheid in netwerkintakes en regio-overleggen.

3.3 Gezond Leven

SCHOOLSOUT IN 5 GEMEENTEN

In de regio Rijk van Nijmegen is het de bedoeling dat je jezelf kunt zijn en kunt houden van wie je wilt. Op Paarse Vrijdag (12 december) ondertekenden alle partners het SchoolsOUT-convenant over onze samenwerking in 2026 - 2029. Naast de gemeenten Nijmegen en Beuningen zijn nu ook Berg en Dal, Druten, Heumen en Wijchen aangesloten. Een krachtig en mooi signaal van kinderopvang, basis-, vo- en mbo-scholen dat we hier met de hele regio achter staan en ons hiervoor blijven inzetten.

POSITIEVE GEZONDHEID

De GGD werkt samen met het Leerhuis Zaltbommel van Stichting Kompas aan een speciale training die draait om positieve gezondheid. Deze training richt zich op mensen met minder basisvaardigheden in de gemeente Zaltbommel en helpt hen hun eigen gezondheidsvaardigheden te versterken. Deelnemers krijgen begeleiding van de trainer van het Leerhuis en werken in groepsverband aan een persoonlijk plan. Voor elk thema komt een deskundige van een netwerkpartner langs om de inhoud helder en praktisch toe te lichten. Zo biedt de training zowel kennis als praktische steun, precies afgestemd op wat de deelnemers zelf belangrijk vinden.

GEMEENTEN SAMEN GEZOND

De gezond gewicht aanpak is de afgelopen jaren versterkt via een leerkring in Wijchen, Druten en Beuningen en een leerkring in Buren en Neder-Betuwe. In de leerkringen zaten stakeholders uit praktijk, zorg, gemeente, GGD en inwoners. Zij formuleerden samen doelen, maakten

plannen, voerden deze uit en stuurden bij. Landelijke partners zoals GGD GHOR Nederland, Pharos, VNG en JOGG brachten aanvullende kennis in. In 2025 is het project geëvalueerd met in september een feestelijke slotbijeenkomst. Het evaluatieonderzoek liet zien dat er met dit project grote stappen zijn gezet in het verder versterken van de gezond gewicht aanpak. Deelnemers kwamen aantoonbaar in actie: samenwerkingen zijn verstevigd, werkzaamheden werden effectiever georganiseerd en er ontstonden nieuwe inzichten en oplossingsrichtingen. De leerkringen zorgden voor meer samenhang tussen beleid en praktijk én een structurele manier van monitoren en bijsturen. Daarnaast leverde 2025 belangrijke nieuwe wetenschappelijke én praktijkkennis op over het continu verbeteren van gezond gewicht aanpakken en leernetwerken. Deze inzichten zijn gebundeld in het proefschrift van Maud ter Bogt en in praktische tools, beschikbaar via de website van academische werkplaats AMPHI.

VERSTERKING KENNISINFRASTRUCTUUR

In maart 2025 is het landelijke ZonMw-project 'Versterking kennisinfrastructuur Gezondheidsbevordering en Preventie' afgerond en zijn de resultaten gepresenteerd. Vanuit academische werkplaats AMPHI was GGD Gelderland-Zuid projecttrekker. Het project versterkte de preventie-infrastructuur door wetenschap en praktijk beter te verbinden en door GGD'en te ondersteunen in hun kennis- en adviesrol binnen regionale samenwerking. Het project richtte zich op 3 doelen:

- Opbouwen van een landelijk leernetwerk voor 4 ketenaanpakken (overgewicht kinderen, overgewicht volwassenen, valpreventie en Welzijn op Recept).
- Borging van dit leernetwerk.
- Inzicht krijgen in regionale kennisinfrastructuren en de rol van GGD'en bij implementatie van de ketenaanpakken.

Het voorstel voor voortzetting van het opgebouwde leernetwerk is goedgekeurd door ZonMw, waardoor GGD GHOR Nederland kon doorgegaan met begeleiding van het leernetwerk. Alle GGD'en nemen deel aan dit leernetwerk.

De belangrijkste lessen en aanbevelingen uit het onderzoek naar de ketenaanpakken zijn samengevat in twee factsheets, beschikbaar via de website van AMPHI. Het leernetwerk gebruikt de resultaten van het onderzoek naar de regionale kennisinfrastructuur, uitgevoerd in 4 GGD-regio's, om de implementatie van de ketenaanpakken in alle GGD-regio's te versterken. Daarmee draagt het leernetwerk bijvoorbeeld bij aan het maken van duidelijke financieringsafspraken, meer kennis over implementatieprocessen, voldoende uitvoeringscapaciteit en het maken van heldere afspraken over verantwoordelijkheden en de rol van de GGD in de regionale preventie-infrastructuur.

KETENAANPAKKEN (IZA/GALA)

In mei 2024 zijn we gestart met de rol van Regionaal Ketenregisseur. Door ontwikkelingen rondom IZA en GALA is hiermee ingezet op het versterken van de regionale preventie-infrastructuur. Dit omvat regionale samenwerkingsafspraken over gezondheidsbevordering als geheel en specifiek voor risicogroepen. De Regionaal Ketenregisseur zet zich in op het versterken van de implementatie van de 5 ketenaanpakken.

Regionale ketenwerkgroepen

In oktober 2024 is een start gemaakt met 5 regionale ketenwerkgroepen: 'Kansrijke Start', 'Kind naar Gezonder gewicht', 'Valpreventie', 'GLI voor Volwassenen' en 'Welzijn op Recept'. Eerst is een inventarisatie uitgevoerd onder de leden van de werkgroepen (de lokale projectleiders) over de stand van zaken van de ketenaanpakken en is een regionale werkagenda voor de ketenwerkgroepen opgesteld. Vanaf 2025

is gestart met de uitvoering van deze werkagenda's. In de zomer van 2025 is de stand van zaken en de voortgang van de regionale werkgroepen geëvalueerd. In beide IZA-regio's blijkt dat de ketenregisseur de lokale projectleiders ondersteunt bij de implementatie van de ketenaanpakken en dat bij alle ketenaanpakken mooie stappen vooruit zijn gezet bij de implementatie. Per regio zijn 5 werkgroepen ingericht die structureel samenkomen. In deze werkgroepen vindt regionale kennisuitwisseling plaats en worden regionale samenwerkingsafspraken gemaakt.

Kansrijke Start

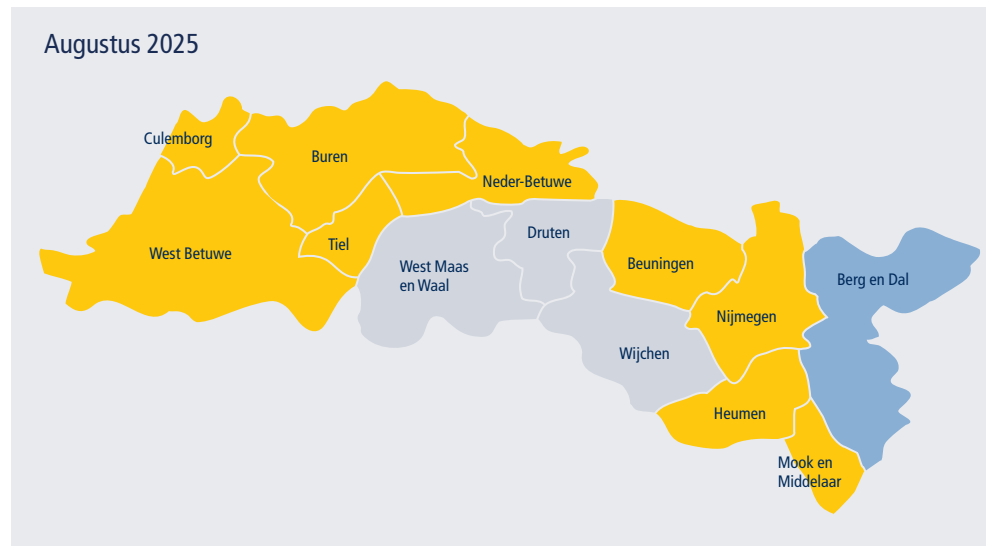
Kansrijke Start-coalities zijn in onze regio al langer actief. Door de intensieve samenwerking in Rivierenland is 'Stevig Ouderschap' (gefinancierd met IZA-middelen) in 2025 teruggekeerd in de regio. Door krachten en financiën te bundelen zijn verpleegkundigen van 6 gemeenten in Rivierenland gestart met de opleiding Stevig Ouderschap. Dat was meteen een mooie samenwerking tussen GGD en Santé Partners, waarvan GGD Gelderland-Zuid de dienstverlening JGZ 0-4 jaar in de regio Rivierenland heeft overgenomen.

Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG)

In 2025 zijn 4 jeugdverpleegkundigen in de regio Nijmegen en 5 jeugdverpleegkundigen in Rivierenland opgeleid tot Centrale Zorgverlener. Tijdens hun opleiding zijn zij elk gestart met de begeleiding van 2 of 3 gezinnen. De uitvoering van KnGG vindt nu in 9 gemeenten plaats: Nijmegen, Beuningen, Heumen, Mook en Middelaar, Tiel, West Betuwe, Culemborg, Neder-Betuwe en Buren. In deze gemeenten is een netwerk opgezet en worden de eerste kinderen met hun gezinnen op maat begeleid. Door de rol van centrale zorgverlener (CZV) en projectleiding voor de hele regio bij de GGD te beleggen, is de ketenaanpak op een efficiënte en eenduidige manier ingericht in alle gemeen-

Aanwezigheid ketenaanpak per gemeente

■ Geen ketenaanpak aanwezig ■ In ontwikkeling ■ Ketenaanpak aanwezig



ten. Ook op het gebied van communicatie, monitoring en evaluatie trekken we in de regio gezamenlijk op. De aanbevelingen vanuit de pilot in Nijmegen worden meegenomen in de regionale uitrol van KnGG vanaf 2026.

Valpreventie en GLI voor volwassenen

Ook rondom valpreventie en de Gezonde Leefstijl Interventie (GLI) voor volwassenen zijn mooie stappen gezet. Bijvoorbeeld in de gemeente Tiel: eind 2025 zijn daar afspraken gemaakt met Menzis en de huisartsen over de valrisicobeoordeling, een belangrijk onderdeel van de ketenaanpak. Wanneer de huisarts de valrisicobeoordeling uitvoert bij ouderen met een hoog valrisico, kan deze de oudere doorverwijzen naar een valinterventie binnen de zorgverzekeringswet. Een

aantal huisartsen in de regio staat hier nog niet voor open, mede vanwege de landelijke richtlijn vanuit de branche. We hopen vanuit positieve ervaringen in Tiel (Eerste Lijns Centrum) ook afspraken met de huisartsen in de rest van Rivierenland te kunnen maken. In de regionale werkgroep werken we hier gezamenlijk een plan voor uit. We richten ons daarbij ook op wijkprofessionals. Zo is in december 2025 in het Agnietenhof in Tiel een regionale scholing voor 50 professionals georganiseerd.

Op 8 september 2025 werd het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) ondertekend. Dit biedt een mooie kans om veel initiatieven op het gebied van gezond leven en welzijn structureel te continueren in 2026.

3.4 Jeugdgezondheidszorg

BEGELEIDING KWETSBARE ZWANGEREN

Vanuit de prenatale huisbezoeken kan de interventie 'Voorzorg', 'Video Home Training' of 'Stevig Ouderschap' gestart worden in gemeenten die dit hebben ingekocht als facultatief product. Uitbreiding van deze facultatieve producten naar alle gemeenten in Gelderland-Zuid is gewenst, zodat ouders in alle gemeenten hetzelfde aanbod kunnen krijgen om een Kansrijke Start te maken. Teammanagers en de bouwsteenregisseur 'Ouderschap en gezin' zijn hierover in gesprek met de gemeenten.

Voorzorg

Voorzorg is een intensief begeleidingstraject voor kwetsbare jonge vrouwen die zwanger zijn van hun eerste kindje. In 2025 kregen 9 gezinnen Voorzorg-ondersteuning. Uit landelijk onderzoek blijkt dat Voorzorg leidt tot mooie resultaten bij deze groep zwangeren en tot forse kostenbesparing op maatschappelijk gebied. Moeders geven langer borstvoeding, roken minder en er worden minder vaak kinderen uit huis geplaatst. Ook blijkt Voorzorg effectief in het terugdringen van kindermishandeling en huiselijk geweld en het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Video Home Training

Video Home Training (VHT) is een kortdurende interventie voor ouders van kinderen van 0-6 jaar die opvoedingsspanning ervaren. JGZ kan hiermee in een vroeg stadium de ouder-kind relatie en hechting ondersteunen en versterken en zo de spanning verminderen. De gemeente Nijmegen koopt jaarlijks 70 VHT-trajecten in en deze zijn ook uitgevoerd.

Stevig Ouderschap

In het 3e kwartaal van 2025 is in 6 gemeenten de interventie [Stevig Ouderschap](#) gestart. Stevig Ouderschap is een interventie gericht op het ondersteunen van kwetsbare ouders, het voorkomen van kindermishandeling en het versterken van hechting tussen ouders en kind. Er zijn al 18 trajecten (duur: anderhalf jaar) gestart.

RISICOSIGNALERING 0-18 JAAR

In schooljaar 2024/2025 is de JGZ gestart met de methode '[STORM](#)' (Strong Teens and Resilient Minds) in klas 2 op 10 scholen in het Voortgezet Onderwijs. STORM is een screening die mentale klachten signaleert bij jongeren en die de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht bij jongeren stimuleert. Vanaf schooljaar 2025/2026 zijn er 2 scholen bijgekomen. Op de nu 12 deelnemende onderwijslocaties zijn in 2025 3201 jongeren door de GGD gescreend. Van hen hebben er 231 suïcidale gedachten (7,2%; vorig jaar 8,5%) en 381 jongeren ervaren depressieve gevoelens (11,9%; vorig jaar 13,3%). De jeugdverpleegkundigen van de JGZ hebben met deze jongeren gesprekken gevoerd.

ACTIEVE SAMENWERKING MET GEMEENTEN

In 2025 is – samen met de afdeling Gezond Leven - verdere invulling gegeven aan de integrale ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG). De aanpak was eerst een pilot in Culemborg en Nijmegen, maar ook vanuit andere gemeenten was belangstelling. In 2025 is gestart met de implementatie van KnGG in de regio Rivierland en zijn jeugdverpleegkundigen als centrale zorgverleners (CZV) opgeleid om deze aanpak te dragen.

Enkele gemeenten hebben voor hun VVE-beleid facultatieve diensten ingekocht. De JGZ geeft indicaties af voor passende opvang voor kin-

deren van 0-4 jaar die een risico lopen in de taalontwikkeling. In 2025 zijn in totaal 597 indicaties uitgeschreven. We zien een toename ten opzichte van de afgelopen jaren. (2023: 279 kinderen; 2024: 530 kinderen). Deze toename gaan wij bespreken met de betreffende gemeenten.

JGZ-ZORG AAN ASIELZOEKERS

De JGZ voerde doorlopend overleg over JGZ-taken met doelgroep-specifieke ketenpartners van het AZC Nijmegen. Dit zijn het COA en werkinhoudelijke partners zoals GZA (huisartsenzorg voor asielzoekers), Bindkracht10, vaktherapeuten, GGZ en scholen. In 2025 is de JGZ-zorg voortgezet op het AZC Nijmegen, de 2 opvanglocaties voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen in Groesbeek en Berg en Dal, het NIMMA-hotel in Nijmegen en ook de noodopvanglocatie in Druten. Alle baby's en kinderen (0-18 jaar) kregen een verpleegkundige intake, een medisch onderzoek en de benodigde vaccinaties.

Zorg aan asielzoekers

	2023	2024	2025
Verpleegkundige intake	292	254	144
Medisch onderzoek	242	250	140
Totaal	534	504	284



Colofon

Tekst en coördinatie

De Taalfactor Communicatieadvies

Vormgeving

OptimaForma, Heilig Landstichting

Fotografie

Linda Verweij, David van Haren,
Voedingscentrum, Shutterstock,
GGD Gelderland-Zuid



Gelderland-Zuid